

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 2 april 2019

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 51.037/III/PN

Betreft: klacht tegen documenten verzonden enkel in het Frans door de politiezone Brussel-West

Mijnheer de korpschef,

In zitting van 29 maart 2019 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht tegen de Lokale Politie Brussel-West, Commissariaat Marie-José omwille van het feit dat met betrekking tot een verkeersovertreding op 25 juni 2018 in Sint-Agatha-Berchem herhaaldelijk documenten werden opgemaakt enkel in het Frans en niet in het Nederlands .

De klager kreeg enkele dagen na de verkeersovertreding op 25 juni 2018 een schrijven van het commissariaat enkel in Frans, dat de klager terugstuurde met de vraag om de documenten in het Nederlands te ontvangen. Er werd echter geen gevolg gegeven aan deze vraag.

Op 21 januari 2019 kreeg de klager een nieuw schrijven (“uitnodiging tot verhoor”) opnieuw enkel in het Frans, dat de klager eveneens terugstuurde met de vraag om het document te ontvangen in het Nederlands. Aan deze vraag werd wel gevolg gegeven.

Tijdens het verhoor dat doorging op 7 februari 2019, werd aan de klager gevraagd om de verklaring zelf te noteren op de computer met als reden, gegeven door de politieambtenaar, dat “ze anders te veel taalfouten zou maken”. Toen de klager op dit voorstel niet inging, werd aan de klager verteld dat hij een nieuwe uitnodiging zou ontvangen opdat hij in het Nederlands verhoord zou kunnen worden. Er werd hem toen verteld dat geen andere oplossing voorhanden was.

In uw brief van 26 februari 2019 deelde u het volgende mee:

“In dit betrokken dossier zijn klaarblijkelijk verschillende taalfouten gemaakt door de betrokken Franstalige inspecteur. Het kan gebeuren dat een overtreding verkeerdelijk in een andere taal wordt overgemaakt dan de taal van de overtreder. Na reactie van de overtreder wordt dit onmiddellijk rechtgezet en geen 7 maanden na de feiten!

De situatie die vervolgens plaatsvond op het commissariaat, waarbij de overtreder wordt gevraagd om zelf zijn verklaring te typen, kan zeker niet door de beugel en is in tegenspraak met onze interne richtlijnen.

Er zal dan ook een functioneringsgesprek plaatsvinden met de betrokken inspecteur van politie.

Anderzijds wensen wij toch op het volgende wijzen.

Sinds de politiehervorming wordt het personeel van de geïntegreerde politié ééntalig aangeworven in heel België. De tweetalige inspecteurs van politie zijn vandaag de dag de uitzondering.

Ons politiekorps telt vandaag 74% Franstaligen en 26% Nederlandstaligen.

De politie afdeling Sint-Jans-Molenbeek telt voornamelijk Franstalige medewerkers. De versterking door het Kanaalplan bestaat uit 47 Franstalige collega's (politie school van Luik en Jurbise) en 3 Nederlandstalige collega's.

Dit betekent dat wij dagelijks moeten schipperen om de burger te helpen in zijn eigen taal.

Wij bieden interne taallessen en voorbereidingscursussen om het taalexamen van Selor te slagen. Slechts weinigen voelen zich geroepen om hierop in te gaan.

We stellen vast dat het probleem van tweetaligheid groter wordt. Voor de politiehervorming waren alle agenten van de toenmalige gemeentepolitie van de 19 Brusselse politiekorpsen tweetalig. Deze generatie is stilaan aan het verdwijnen. De jonge generatie van inspecteurs van politie tonen weinig interesse om grondig een tweede taal te leren. Daarnaast kent de instroom van Brusselse inspecteurs zijn problemen.

Het is en blijft onze betrachting om elke burger bij te staan in één van onze landstalen, maar soms gebeuren er fouten waarvoor wij ons nogmaals verontschuldigen.”

*
* *

1 Kwalificatie van de politiezone Brussel-West

Als overheidsdiensten van de Staat en van de gemeenten is de lokale politie onderworpen aan de regeling van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het taalgebruik in bestuurszaken (SWT) (artikel 1, § 1, 1° SWT).

Politiezones zijn ofwel plaatselijke diensten (ééngemeentezones) ofwel gewestelijke diensten (meergemeentezones) in de zin van de SWT (VCT 27 april 2018, nr. 50139).

Aangezien de politiezone Brussel-West bestaat uit de gemeenten Sint-Jans-Molenbeek, Jette, Ganshoren, Sint-Agatha-Berchem en Koekelberg, dient de politiezone Brussel-West te worden gekwalificeerd als een gewestelijke dienst.

2 Onderdeel van klacht met betrekking tot de verkeersovertreding

Wanneer het gebruik van de talen geregeld wordt door een andere wet, is de SWT echter niet meer van toepassing op de diensten van de lokale politie. Dit is het geval voor bepaalde documenten en handelingen waarvan het gebruik van de talen geregeld wordt door de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Artikel 11 van deze wet bepaalt onder meer het volgende: “in de gemeenten der Brusselsche agglomeratie, worden die processen-verbaal gesteld in het Fransch of in het Nederlandsch, naar gelang dat degene die er het voorwerp van is, de eene of de andere dezer talen voor zijn verklaringen gebruikt, en bij gemis van verklaring, volgens de noodwendigheden der zaak.”

De vaststelling van de betrokken verkeersovertreding is een proces-verbaal waarvan het gebruik van de talen aldus geregeld wordt door bovenstaande wet van 15 juni 1935 en niet door de SWT.

Aangezien de VCT overeenkomstig artikel 60, § 1 SWT enkel belast is met het toezicht over de naleving van de SWT en diens uitvoeringsbesluiten, is de VCT derhalve niet bevoegd om een advies te verlenen over de conformiteit van de verkeersovertreding met de wet.

Hieruit volgt dat de VCT onbevoegd is om zich over dit onderdeel van de klacht uit te spreken.

3 Onderdeel van klacht met betrekking tot de “uitnodiging tot verhoor”

Een “uitnodiging tot verhoor” is echter een betrekking met een particulier waarvan het gebruik van de talen wel wordt geregeld door de SWT. Op grond van artikel 60, § 1 SWT kan de VCT wel een advies verlenen over de conformiteit van dit schrijven met de wet.

Overeenkomstig artikel 35, § 1 SWT ressorteert iedere gewestelijke dienst waarvan de werkkring uitsluitend uit gemeenten uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bestrijkt, zoals *in casu* de politiezone Brussel-West, onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn.

Op grond van artikel 19 SWT dienen plaatselijke diensten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal te gebruiken voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Aangezien de gebruikte taal door de particulier gekend was bij de politiezone Brussel-West - de particulier had aan de politiezone immers meegedeeld dat hij de verkeersovertreding in het Nederlandse wenste te ontvangen – diende de politiezone Brussel-West de “uitnodiging tot verhoor” overeenkomstig de SWT in het Nederlands op te stellen.

Aangezien de politiezone Brussel-West deze “uitnodiging tot verhoor” heeft opgesteld in het Frans, is dit onderdeel van de klacht ontvankelijk en gegrond.

4 Onderdeel van de klacht met betrekking tot de taalkennis in hoofde van betrokken politieambtenaar

Overeenkomstig artikel 38, § 4 SWT geldt voor het personeel van de in artikel 35, § 1 SWT bedoelde diensten, zoals de politiezone Brussel-West, de bepalingen van de SWT die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Op grond van artikel 21, § 2 SWT dient iedere kandidaat die dingt naar een ambt of betrekking in de plaatselijke diensten gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de schriftelijke elementaire kennis bewijzen van de tweede taal.

Op grond van artikel 21, § 5 SWT kan niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of een betrekking, waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een examen dat aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal.

Voor zover de betrokken politieambtenaar niet aan hand van een examen heeft bewezen dat zij de kennis heeft van de tweede taal, het Nederlands, zoals vereist in artikel 21, §§ 2 en 5 SWT, is haar tewerkstelling in de politiezone Brussel-West in strijd met de SWT.

De VCT neemt akte van het feit dat de politiezone Brussel-West zijn medewerkers aanmoedigt om de tweede taal te leren en tracht om elke burger bij te staan in één van de landstalen, maar wil er bijkomend opwijzen dat de kennis van de tweede taal wettelijk wordt opgelegd om tewerkgesteld te kunnen worden in een politiezone dat bestaat uit één of meerdere gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

*
* *

Een afschrift van dit advies wordt bezorgd aan de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,